

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα **αχώριστα μόρια** είναι μονοσύλλαβες ή δισύλλαβες λέξεις που λειτουργούν ως **προθήματα** σε **σύνθετες** λέξεις, δηλ. αποτελούν το **α΄ συνθετικό τους** .

Τα περισσότερα αχώριστα μόρια έχουν αρχαία ελληνική προέλευση (**λόγια**), ενώ λίγα δημιουργήθηκαν στα νεότερα χρόνια (**λαϊκά**)

1. Με τη βοήθεια των συμφραζόμενων και της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, σελ. 160 : σύνθεση με αχώριστα μόρια (προθηματοποίηση) **να υπογραμμίσετε τα αχώριστα μόρια** των τονισμένων λέξεων, **να διακρίνετε τη σημασία τους και τις μορφές με τις οποίες εμφανίζονται** και στη συνέχεια **να αποδώσετε τη σημασία κάθε λέξης** είτε περιφραστικά, είτε με μια συνώνυμη, όπου είναι δυνατόν :

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ	ΣΗΜΑΣΙΑ ΛΕΞΗΣ
1. Η αναδουλειά που πλήττει τα περισσότερα καταστήματα έχει κάνει και το Γιώργο ανασφαλή σχετικά με το οικονομικό μέλλον της οικογένειάς του . Επίσης, αισθάνεται ότι ο νέος φορολογικός νόμος είναι άδικος για τους μικρομεσαίους επαγγελματίες που παλεύουν άοπλοι με τη λαίλαπα της κρίσης	
2. Η Μαρία σκέφτεται να ξεχειμωνιάσουν φέτος στο πατρικό της που βρίσκεται στα νότια παράλια. Είναι άλλωστε το μόνο που κράτησε , καθώς ξεπούλησε την υπόλοιπη περιουσία προκειμένου να ξεχρεώσει	
3. Βλέπω ότι είσαι εμφανώς προκατειλημμένος απέναντί μου. Πού να οφείλεται άραγε αυτή η εμμονή σου εναντίον μου ; Δεν εγκρίνω καμιά από τις προτάσεις σου, γιατί δεν πιστεύω ότι ο Γιάννης ενέχεται σε παράνομη ενέργεια. Μού εμπνέει απόλυτη εμπιστοσύνη Ο ελλιμενισμός του πλοίου καθυστέρησε λόγω των ανέμων.	
4. Αυτό το ζώο, ως αμφίβιο , ζει εξίσου στη θάλασσα και στη στεριά. Γι' αυτό τον άνθρωπο έχω ακούσει και καλά και άσχημα . Είναι αμφιλεγόμενη περίπτωση	
5. Πρόσφατα πήρε τη θέση του αρχισυντάκτη στην εφημερίδα.	
6. Η διασπορά ψευδών ειδήσεων τιμωρείται από το νόμο.	
7. Η διαγώνιος ενώνει 2 απέναντι γωνίες	

καθώς διέρχεται ανάμεσά τους	
8. Οι διχογνωμίες που επικράτησαν στη συνέλευση του τμήματός μας οδήγησαν αρκετούς σε διχόνοια .	
9. Αυτό το κείμενο είναι δυσνόητο . Με μεγάλες δυσχέρειες προχωρώ στην κατανόησή του .	
10. Τα νερά της βροχής εισρέουν στο υπόγειό μας .	
11. Συχνά εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεργασία μας. Μετά το σεισμό διατάχθηκε προληπτική εκκένωση πολλών κτηρίων.	
12. Λόγω του άγχους τής παρουσιάστηκε επιχείλιος έρπης. Του επέβαλαν σιωπή μετά τη χθεσινή του συμπεριφορά. Ήταν μια εφήμερη σχέση, γι' αυτό δεν κράτησε πολύ.	
13. Στο πρώτο ημίωρο του αγώνα τα πηγαίναμε καλά .Στο δεύτερο ημίχρονο όμως, ο Κώστας σωριάστηκε κάτω σχεδόν ημιθανής από την απογοήτευση.	
14. Το τμήμα μας εδώ και μια ώρα συλλέγει τα σκουπίδια της αυλής. Χθες το πρωί τα συνέλεξε το Β4. Το θέαμα ήταν συγκλονιστικό . Δεν έχω καμιά συγγένεια μ' αυτό το άτομο. Επίσης, με κόπο συγκρατήθηκα να μην τον διώξω. Άλλωστε, εγώ ποτέ δε συμφώνησα με τις ενέργειές του. Και δεν πρόκειται να τον συμπονέσω , γιατί δε συμμερίζομαι την άποψή σου γι' αυτόν. Με τόσο κόσμο να συρρέει εδώ, πρέπει να είμαστε προσεκτικότεροι στην επιλογή συνεργατών.	
15. Ένα μολυσμένο νέφος περιβάλλει τις μεγαλουπόλεις. Το δαχτυλίδι που μου δώρισαν είναι πραγματικά περίτεχνο .	
16. Η Κλειώ έχει γίνει υποχείριό σου, αλλά η παρέα δεν το ανέχεται άλλο αυτό. Δεν μπορείς να υφαρπάξεις την προσωπικότητα του άλλου, όλοι λειτουργούμε σε ισότιμη βάση. Ο υπαστυνόμος συνέλαβε τον εμπρηστή, αλλά λόγω της σοβαρότητας του θέματος ειδοποιήθηκε κι ο υφυπουργός . Παρίσι και Λονδίνο συνδέονται με υποθαλάσσια σήραγγα.	

ΕΝΟΤΗΤΑ 1Η – ΣΥΝΘΕΣΗ ΜΕ ΑΧΩΡΙΣΤΑ ΜΟΡΙΑ

<p>17. Πραγματικά αποστρέφομαι την υποκρισία, όμως η Αριάδνη με έπεισε με την αφοπλιστική της ειλικρίνεια.</p>	
<p>18. Ο Κωνσταντίνος πήρε μέτρα για την ανασυγκρότηση του ρωμαϊκού κράτους. « Πέρασες, τελικά, το μάθημα!» αναφώνησε γεμάτος έκπληξη ο φίλος μου .</p>	
<p>19. Οι βουλευτές καταψήφισαν το νέο μνημόνιο. Η κατάβαση κράτησε αρκετές ώρες, αλλά το θέαμα που αντίκρισαν τους καταγοήτευσε κι ας ήταν καταχείμωνο .</p>	
<p>20. Το δημόσιο χρέος διαρκώς προσαυξάνεται. Η προσθαλάσσωση του αεροσκάφους έγινε με επιτυχία. Με πρόσβαλε άσχημα χθες.</p>	

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ :

Βρείτε τα αχώριστα μόρια των παρακάτω λέξεων και στη συνέχεια δημιουργήστε μια πρόταση για κάθε περίπτωση :

Λέξη	Αχώριστο μόριο	Πρόταση
α. Εφοπλιστής		
β . Άμεμπτος		
γ. Διασυρμός		
δ. Εμπειρία		
ε. Συμμαθήτρια		
στ. Αμφιταλαντεύομαι		
ζ. Υπονωώ		
η. Δυσαρέσκεια		

